

تبیین ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا در کارگاه‌های طراحی براساس توانایی شناختی

دکتر فرهاد کاروان*

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۹/۰۹ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۵/۱۱

پکیده

در طراحی محیط‌های یادگیری کلاسی براساس اصول و فرض‌های سازنده‌گرایی باید به فرایندهای شناختی مرتبط با دانشجو توجه کرد. هدف پژوهش، تبیین ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا براساس توانایی شناختی دانشجویان معماری در آموزش کارگاه‌های طراحی بود. روش این پژوهش توصیفی-همبستگی بود. جامعه‌ی آماری پژوهش دانشجویان معماری دانشگاه فنی و حرفه‌ای دختران همدان به تعداد ۶۰۰ نفر بود. نمونه با حجم ۱۲۰ نفر با استفاده از نرم‌افزار محاسبه حجم نمونه بصورت در دسترس انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا و توانایی‌های شناختی استفاده شد. آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه جهت تحلیل داده‌ها محاسبه شد. نتایج رگرسیون به روش همزمان نشان داد که توانایی شناخت اجتماعی و توانایی شناخت غیراجتماعی نقش مثبت و معناداری در پیش‌بینی ادراک از محیط یادگیری داشتند. از ابعاد توانایی شناخت غیراجتماعی فقط تضمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، توجه پایدار و انعطاف‌پذیری شناختی نقش مثبت و معناداری در پیش‌بینی ادراک از محیط یادگیری داشتند.

واژه‌های کلیدی

آموزش معماری، تحلیل ادراکی محیط، توانایی شناختی، توانایی غیرشناختی، سازنده‌گرایی.

Email: f.karvan@iauh.ac.ir

*گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران (مسئول مکاتبات).

۱- مقدمه

محیط یادگیری سازنده‌گرا و نتایج یادگیری شناختی و عاطفی پیدا کرده‌اند (Kim, 2005; Koul & Fisher, 2002). بررسی ادراک از محیط کلاس^۳ بر این فرض استوار است که ادراک دانشجو از محیط با مهارت‌های شناختی و غیرشناختی او ارتباط دارد و این امر بهنوبه‌خود بر روشی که وی درباره دنیای اجتماعی خود می‌اندیشد و نیز رویکردش نسبت به محیط اطرافش، تأثیر می‌گذارد (Patrick et al., 2007). با توجه به نقش مهارت‌های شناختی در ادراک دانشجو از فضای محیطی سازنده‌گرا، لذا این پژوهش به بررسی توانایی و مهارت شناختی دانشجو بعنوان عوامل مرتبط در ادراک فضای آموزشی سازنده‌گرا می‌پردازد. با وجود ادبیات نظری مرتبط تاکنون پژوهشی با درنظر گرفتن ادراک دانشجو از محیط یادگیری سازنده‌گرا براساس توانایی شناختی دانشجو در آموزش کارگاهی معماري صورت نگرفته است. و نیز با توجه به این که افزایش قدرت و مهارت در کارگاه‌ها از اهداف مهم آموزش معماري است؛ لذا شناسایی عوامل مرتبط با این مهارت ضروری است. پژوهش حاضر در پاسخ به این سؤال اصلی است که چگونه نحوه ادراک و تفسیر دانشجو از محیط سازنده‌گرا به توانایی‌های شناختی اجتماعی و غیر اجتماعی او ارتباط دارد؟

۲- پیشینهٔ پژوهش

پژوهش‌های متعددی در این زمینه پژوهشی انجام شده‌است که بطور اختصار در جدول ۱ آمده است.

از اهداف و محتوای نظام آموزشی رشته معماری، نوآوری در روش‌های آموزشی است. گروهی از طراحان و مجریان برنامه‌های آموزشی به ضعیف بودن روش‌های سنتی در محیط‌های آموزشی اذعان دارند (شعبانی، ۱۳۹۷). لذا با تحول علم و فناوری، نظریه‌ها و رویکردهای جدیدی در روش‌های آموزشی و فرایند یادگیری- یادگیری مطرح می‌شود. یکی از این رویکردها که نگاهی نو به آموزش دارد، رویکرد شناختی^۱ است. آموزش با رویکرد شناختی، مستلزم تدوین مبانی براساس آموزه‌های علوم شناختی است (تلخابی، ۱۳۹۸، ۵). توجه به علوم شناختی^۲ سه نوآوری برای آموزش به همراه داشته است: نخست این اصل که آموزش صرفاً بر انتقال دانش مرکز نیست، بلکه یادگیری واقعی فرآگیران هم از اهداف مهم آن است؛ دوم اینکه علوم شناختی ضمن تأکید بر فعالیت و ادراک فرآگیران در فرایند یادگیری، بر تعاملی بودن هم تأکید می‌کند؛ و سوم اینکه این علوم به بهره‌داری از فناوری‌های نو در آموزش گراییش دارد (Reif, 2008, 9). اصل اساسی سازنده‌گرایی، نقش فعال افراد در فرایند ساخت دانش است. افاد دانش فعلی خود را برای تفسیر اطلاعات جدید فعال می‌کنند و سعی می‌کنند اطلاعات جدید را در ساختارهای دانش موجود خود ادغام کنند (Kingir et al., 2013). اهداف یادگیری سازنده‌گرایی، ارتقای استدلال، تفکر انتقادی، درک و استفاده از دانش، خودتنظیمی و تأمل ذهنی است (Kwan & Wong, 2020). طیف گسترده‌ای از مطالعات بهطور کلی ارتباط مثبتی بین ادراک یادگیرنده از میزان

جدول ۱. خلاصه سوابق پژوهشی مرتبط
Table 1. Summary of relevant research records

عنوان	نویسنده و سال	نتایج
بررسی ساختار بُعدی-عاملی توانایی‌های شناختی (اجتماعی-غیراجتماعی) (بیزدان فر و همکاران، ۱۳۹۸)	- ارائه دو بعد توانایی شناختی (اجتماعی-غیراجتماعی)	
پرورش توکانی طراحی طراحان مبتدی معماري (طراحی، کاربست و آزمون یک محیط یادگیری سازنده‌گرا) (طلیسچی و همکاران، ۱۳۹۱)	- کاربست و آزمون راهکارهای تربیتی برای پرورش توکانی طراحی دانشجویان مبتدی معماري - ارائه محیط یادگیری آموزشی سازنده گرا	
پرورش نوآموزان معماري با بهره‌گیری از رویکرد یادگیری مشارکتی همیارانه (دیناروند و همکاران، ۱۳۹۶)	- بهبود در آموزش کارگاهی معماري و یادگیری مشارکتی	
جاگاه دانشجویان در فرایند آموزش طراحی معماری با رویکردی به تولید دانش طراحی (کریمی مشاور، ۱۳۸۷)	- اهمیت شناخت دانشجویان در فرایند آموزش و ارزیابی طراحی معماری - کاربرد شناخت در تولید و انتقال دانش در کارگاه‌های طراحی معماري	
تبیین و ارزیابی دیدگاه سازنده‌گرایی (شیخی‌فینی، ۱۳۸۱)	- آشنایی با مبانی سازنده‌گرایی و انواع آن - ارتباط آن با طرح‌های آموزشی و برنامه‌های تدریس	

ادامه جدول ۱. خلاصه سوابق پژوهشی مرتبط
Continue of Table 1. Summary of relevant research records

عنوان	نویسنده و سال	نتایج
نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی و دلالت‌های آن برای فرایند یادگیری و تدریس	نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی و دلالت‌های آن برای فرایند یادگیری و تدریس (فتحی، ۱۳۹۸)	- بیان مزیتهای آموزش در نظریه سازنده‌گرایی - کلاس‌های سازنده‌نگر اجتماعی، تفکیک نقش معلمان و دانش آموزان، راهبردها، الگوها و روش تدریس
A Study on the Constructivism Learning Method for BIM/IPD Collaboration Education	(Jin et al., 2020)	- ارائه مدل و اثربخشی مثبت الگوی آموزش فرایند همکاری سازنده‌گرایی (CCP) بر آموزش BIM/IPD
Exploring a Framework for Constructivist Design with the eLearning Space	(Axmann, 2021)	ایجاد فضاهای یادگیری پیچیده در محیط سازنده‌گرایی: یادگیری اجتماعی، تعامل یادگیری، بر فراشناختی، فضای اشتراک دانش و ساخت دانش

مبانی نظری

بررسی و پژوهش‌های جدید در زمینه م موضوعات آموزشی، همواره مورد توجه متخصصان مرتبط بوده است. برای این منظور ابتدا متغیرهای پژوهشی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

سازنده‌گرایی

روش آموزشی سازنده‌گرایی یک رویکرد یادگیری است که بر فعل بودن یادگیرنده در ساختن دانش و فهم تأکید می‌کند. سازنده‌گرایی یک دیدگاه روانشناسی است که طبق آن افراد بیشتر آنچه را که یاد می‌گیرند و می‌فهمند خود می‌سازند و شکل می‌دهند. به عبارتی دانش خود را از تجاربی که کسب می‌کنند و موضوعاتی که مطالعه می‌نمایند به دست می‌آورند نه اینکه از یک منبع دیگر به آنان انتقال یابد (سیف، ۱۳۹۵، ۲۱۸). در رویکرد سازنده‌گرایی، تعامل با دیگران بر فرایند ساختن فهم تأثیر می‌گذارد (Eggen & kauchak, 2010).

سازنده‌گرایی یک فلسفه یادگیری است که بر ساختن دانش توسط یادگیرنده‌گان به صورت فردی یا اجتماعی اشاره دارد. در یک محیط یادگیری سازنده‌گرایی، یادگیرنده‌گان تشویق می‌شوند تا عمداً راهبردهای مناسب را برای افزایش شناخت بکار گیرند (Kwan, 2020).

سازنده‌گرایی اندیشه‌ای است که طبق آن ادراکات، یادها، و سایر ساختهای ذهنی پیچیده به طور فعال توسط فرد و در ذهن او ساخته می‌شوند، نه اینکه از بیرون به درون ذهن می‌آیند. براساس این دیدگاه، ماهیت دانش یک شخص هرگز به طور کامل قابل انتقال به شخص دیگری نیست، زیرا دانش حاصل تفسیر شخصی از تجارب است که تحت تأثیر عوامل مختلفی چون دانش پایه و توانایی شناختی قرار دارد (سیف، ۱۳۹۵، ۲۲۱). محیط کلاسی وابسته به دیدگاه سازنده‌گرایی فرصت‌هایی را در اختیار یادگیرنده‌گان می‌گذارد تا خود آنان به طور فعال و از طریق تجارب دست اول به درک و فهم مطالب بررسند و

جدول ۲. عناصر نظریه سازنده‌گرایی (Woolfolk, 2004, 342).
Table 2. Elements of constructivism theory (Woolfolk, 2004, 242).

عناصر	روان‌شناختی-بیازه	سازنده‌گرایی	احتماعی-ویگوتسکی
دانش	دانش ساخته شده -فردي	دانش ساخته شده -اجتماعي	
يادگيري	سازنده‌گي فعال، بازسازی دانش قبلی	سازنده‌گي اشتراكي دانش -اجتماع	
آموزش	چالش، هدایت تفکر به سوي درك كامل	ساختن دانش به كمک فراغيران	
نقش مربي	تسهيل كننده، راهنماء، مشاركت كننده	تسهيل كننده، راهنماء، مشاركت كننده	
نقش فراغير	سازنده‌فعال(در درون ذهن) انديشهورز، توضيح دهنده، سازنده‌فعال با خود و ديگران، انديشهورز، فعال، مشاركت‌كننده، پرسنده	سازنده‌فعال(در درون ذهن) انديشهورز، توضيح دهنده، سازنده‌فعال با خود و ديگران، انديشهورز، فعال، مشاركت‌كننده، پرسنده	يادگيري شان را بيان كنند (Taylor, et al., 1995)

-**بيان انتقادی:** تا چه میزان جو حاکم بر کلاس به دانشجویان اجازه می‌دهد تا در مورد روش‌ها و برنامه‌های آموزشی مربی سؤال کنند و هرگونه دل‌نگرانی در مورد موانع یادگیری‌شان را بیان کنند (Taylor, et al., 1995).

توانایی‌های شناختی
یکی از مهم‌ترین مسائل در آموزش، دستیابی به حداکثر کارایی و موفقیت یادگیرنده‌گان با تکیه بر روش‌هایی است که با زمینه‌ها، توانایی‌ها و مطالب مورد نظرشان سنتیت بیشتری داشته باشد. بدیهی است اگر دانشجو چیزی را نفهمد، آن را یاد نمی‌گیرد. بنابراین، مربی بیش از هرچیز باید بر یادگیری توأم با فهم تأکید ورزد. یکی از راه‌های آن، اطمینان حاصل کردن از آمادگی قبلی فراغیران (تلخایی، ۱۳۹۸) و توانایی شناختی آنان است. براساس نظریه‌های رشد شناختی، توانایی‌های شناختی ذهن در مراحل مختلف رشد، متفاوت می‌شود. توانایی‌های شناختی به دو بخش شناخت سرد و شناخت گرم تقسیم می‌شود. توانایی‌های شناختی رابط بین رفتار و ساختار مغز بوده و گستره وسیعی از توانایی‌ها (برنامه‌ریزی، توجه، بازداری پاسخ، حل مسئله، انجام همزمان تکالیف و انعطاف‌پذیری شناختی) را دربرمی‌گیرد. این موارد صرفاً شامل بخشی از توانایی‌های شناختی می‌باشند که پایه آنها منطق است. این بخش از توانایی‌ها، شناخت سرد نامیده می‌شوند. پایه بخش دیگری از توانایی‌های شناختی که به شناخت گرم معروف هستند و در تنظیم رفتارهای اجتماعی نقش دارند، خواسته‌ها، باورها و هیجان‌ها می‌باشند (مادریگال، ۲۰۰۸). شناخت سرد را شناخت غیراجتماعی و شناخت گرم را شناخت اجتماعی از توانایی‌های شناختی می‌نامند (بیزان فر و همکاران، ۱۳۹۸). شناخت

محیط یادگیری سازنده‌گرا
طیف گسترده‌ای از مطالعات به طور کلی ارتباط مشتی بین توانایی شناختی و عاطفی یادگیرنده‌گان و ادراک آن‌ها از محیط یادگیری سازنده‌گرا وجود دارد (Kim & et al., 2010). محیط یادگیری سازنده‌گرا را می‌توان در ۵ بعد ادراک کرد:

-ارتباط شخصی^۹: میزان ارتباط دانسته‌های دانشجو با تجارت خارج از دانشگاه را می‌سنجد.

-عدم قطعیت^{۱۰}: فرض بر این است که دانش نسبی و حاصل استدلال شخصی است.

-مذاکره با دانشجو^{۱۱}: فراغیر فرست دارد تا اندیشه‌هایش را برای دیگران توضیح دهد و دیگران آن اندیشه‌ها را مورد قضاؤت قرار دهند و خود نیز با دقت به اندیشه‌های دانش‌آموزان دیگر گوش دهد و روی سودمندی آنها تأمل کند. کلاس درس یک موقعیت عالی برای تمرین مهارت‌های اجتماعی فراهم می‌کند. برای مثال اجازه می‌دهد که دانشجو در تصمیم‌گیری‌های کلاسی شرکت کند و درک درستی از احترام به عقاید دیگران و مسئولیت اجتماعی داشته باشد. تشویق به همکاری در کلاس درس، توانایی دانشجو را جهت کار گروهی برای اهداف مشترک حفظ می‌کند. هنگامی که دانشجو و مربیان در فعالیتی برای ساخت فهم مشترک با هم همکاری می‌کنند، تعامل اجتماعی به بهترین نحو در خدمت یادگیری قرار می‌گیرد. درک و فهم اصول و ایده‌ها از طریق به اشتراک گذاشتن، به کارگیری و مباحثه با دیگران رشد و توسعه می‌یابد. علاوه بر آن باعث ایجاد اجتماع یادگیرنده‌گان می‌شود که می‌تواند از ارتباط بین ایده‌های دانشجویان پشتیبانی کند. **نظارت مشترک:** دانشجو در همراهی با مربی بر محیط یادگیری نظارت داشته باشند.

ناآشنا و با مشاهده پیچیدگی پدیده مورد نظر، قواعد از بیش مشخص نشده‌ای را استنتاج کنند، که رفتار آنها را کنترل می‌کند و این دانش بهترین مسیر را برای انجام دادن یا عمل کردن انتخاب می‌کنند. هوش متبلور به دانش انسانسته و ذخیره شده از طریق هوش سیال اشاره دارد. هوش متبلور به افراد این امکان را می‌دهد تا راه حل‌های کارآمد در گذشته را پیدا کنند و به بهترین نحو، نیازهای حال حاضر خود را برآورده سازند. افرادی که دارای هوش متبلور بالایی هستند، از دانش وسیع و عمیق و همچنین از مهارت‌های فراوانی در زمینه فرهنگ خود برخوردار می‌باشند (Schneider & McGrew, 2018).

- نظریه سه لایه‌ای^{۱۰} - کارول (۱۹۹۳): در این نظریه، جنبه‌هایی

از هر دو نظریه هوش عمومی (مدل G) و نظریه هوش سیال - هوش متبلور (مدل GF-GE) با یکدیگر ترکیب و یک ساختار عاملی سلسله مراتب سه-لایه‌ای از توانایی‌های شناختی ارائه شده است.

براساس این ساختار، توانایی شناختی عمومی^{۱۱} (عامل G) در بالاترین لایه، چندین توانایی شناختی گستردگی^{۱۲} در لایه دوم و توانایی‌های شناختی خرد^{۱۳} در لایه پایینی قرار می‌گیرند (Cheng, 2016).

- نظریه فرایندهای چهارگانه عصب روان‌شناختی^{۱۴} (مدل PASS) - لوریا (۱۹۷۶): ساختار توانایی‌های شناختی را در چهار فرایند عصب روان‌شناختی برنامه‌ریزی، توجه، پردازش همزمان و پردازش پی‌درپی در نظر می‌گیرد (Nishanmut & Padakannaya, 2014).

توجه: تمرکز و مقاومت کردن در مقابل حواس پرتی، پردازش همزمان: چگونگی تشکیل اشیاء و ایده‌ها در یک کل، پردازش پی‌درپی: مدیریت اطلاعات و اقدامات در یک نظام و توالی خاص و

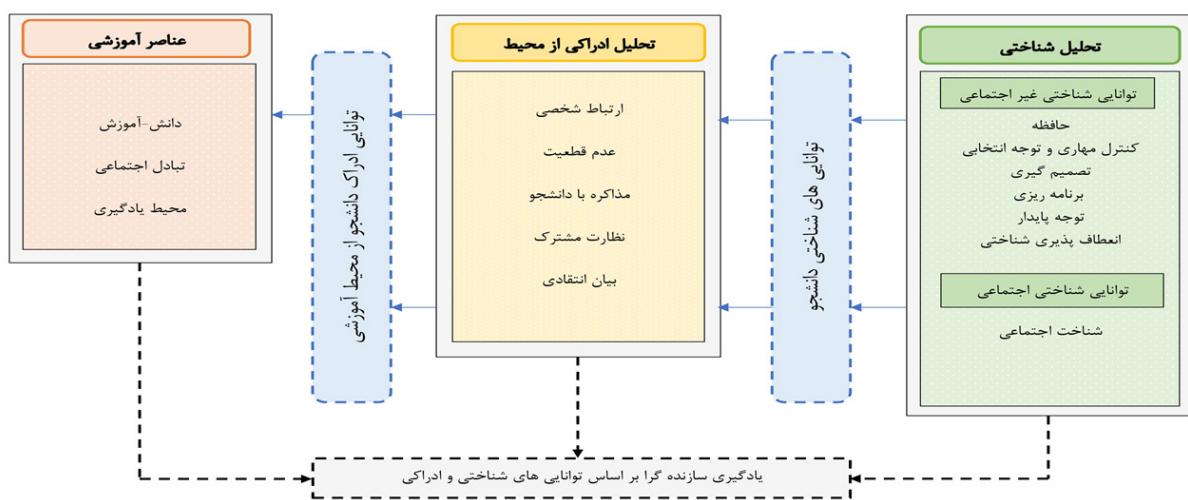
اجتماعی به عنوان توانایی حس‌کردن جهان از طریق پردازش نشانه‌ها و اطلاعات تولید شده توسط دیگران، طیف گسترده‌ای از فرایندهای شناختی را دربر می‌گیرد، تا افراد را قادر سازد به این که یکدیگر را درک کنند و با یکدیگر ارتباط برقرار سازند (Balkem ore & Mills, 2014). واپرورد عمده‌ترین جنبه‌های رشدی توانایی شناختی رامطرخ کرده است: تغییر در فرایند پردازش اطلاعات، توانایی درک روابط نظامی‌های پیچیده‌تر به صورت متواالی و انعطاف‌پذیری در به کارگیری راهبردها و توانایی‌های شناختی (Whitebread et al., 2007).

نظریه‌های توانایی شناختی

ساختار توانایی‌های شناختی (شناخت غیراجتماعی) هوش، توجه، برنامه‌ریزی و توانایی پردازش ذهنی از چند دیدگاه قابل بحث و بررسی است:

- نظریه هوش عمومی (عامل G)^{۱۵} - اسپیرمن (۱۹۲۷): براساس این دیدگاه، زیر بنای تمام توانایی‌های شناختی انسان را هوش تشکیل می‌دهد. اسپیرمن در حقیقت دو عامل زیربنایی یعنی هوش عمومی (عامل G) و هوش اختصاصی^{۱۶} (عامل S) را برای ساختار توانایی‌های شناختی ارائه کرد. با این حال، تأکید او بیشتر روی هوش عمومی (عامل G) بود و آن را عامل فراغیر تمام جنبه‌های فعالیت‌های شناختی انسان می‌دانست (Schneider & McGrew, 2018).

- نظریه هوش سیال^{۱۷} - هوش متبلور^{۱۸} (مدل GF-Ge) - هوردن (۱۹۶۶): سیال به توانایی درک روابط مفهومی اشاره دارد. افراد با هوش سیال بالا قادر هستند تا به روشنی در موقعیت‌های

شکل ۱. ساختار مفهومی پژوهش

Figure 1: Conceptual structure of research

امروزی متداول در آموزش کارگاهی، کارآیی لازم را ندارند و در ابعاد مختلف نارسایی‌هایی را به دنبال دارند؛ مهم‌ترین آنها عبارت است از: عدم انگیزه کافی در دانشجویان به دلیل تعامل کم دانشجویان در بحث‌های کارگاهی (Kurt, 2009).

-تمرکز دانشجویان بر کارهای فردی-توجه نداشتند به کارهای دیگر دانشجویان (Roberts, 2006).
-آشفتگی و سردرگمی ذهنی دانشجویان (Demiran, 2003).

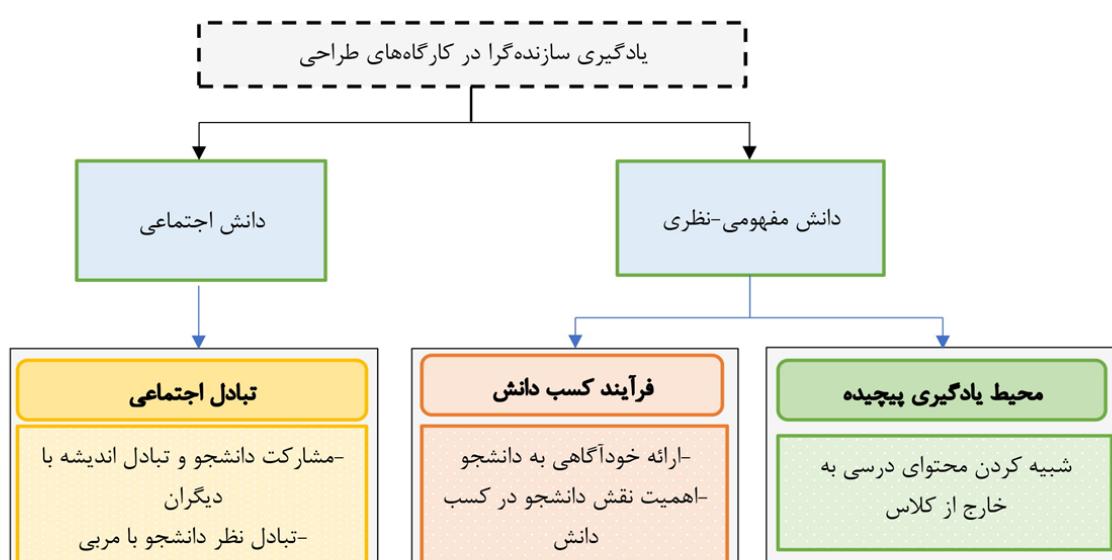
با روش‌های آموزشی کارآمد و سازنده، می‌توان به برطرف کردن این نارسایی‌ها کمک کرد. از این‌رو، به نظر می‌رسد یک محیط یادگیری سازنده‌گرای مبنای امیدوارکننده‌ای برای یادگیری مهارت‌های عمومی است. یکی از کاربردهای محیط یادگیری سازنده‌گرا (CLE) مدل آموزش سازنده‌نگر یکپارچه است که در توسعه مهارت‌های اجتماعی دانشجویان دانشگاه موفق بوده‌است. در این مدل، اصل اساسی در

دانشجویان دانشگاه موفق بوده‌است. در شکل ۲ ترسیم شده‌است.

برنامه‌ریزی فکر کردن در مورد چگونگی انجام دادن کاری، قبل یا حین عمل اطلاق می‌شود (Naglieri & Otero, 2018). با بررسی موارد فوق، شکل ۱ ساختار مفهومی پژوهش حاضر را نشان می‌دهد.

فرایند یادگیری در کارگاه‌های طراحی کارگاه‌های طراحی مبنای آموزش معماری قرار دارند. در کارگاه‌های معماری، به دو مقوله تفکر طراحی و کارگراهی توجه می‌شود. در نظام آموزشی ساخت‌گرایی در طراحی به زمینه‌ای که کار ارائه می‌شود، توجه دارد. به این معنا، در طول یک مداخله تفکر طراحی، مربی دانشجویان را با زمینه‌ای آشنا می‌کند که شامل مشکل زندگی واقعی است (Pande & Bharathi, 2020). علاوه بر این، زمینه‌سازی ممکن است در فرایند تفکر طراحی نیز آشکار شود، که به شناسایی بینش‌ها و ارائه نوآوری کمک می‌کند و منعکس‌کننده خواسته‌های کاربران نیز است (Brown, 2008). یادگیری مهارت‌های اجتماعی دانشجو در کارگاه‌ها با عوامل آموزشی نظری: ۱) شیوه‌های تدریس و یادگیری ۲) ویژگی‌های محیط یادگیری سازنده‌گرا (۳) ویژگی‌های تربیت تلفیقی و ۴) شرایط مربوط به جو محیط یادگیری ارتباط دارد. تا جایی که ۴۶ تا ۵۸ درصد در یادگیری مهارت‌های اجتماعی، محیط یادگیری سازنده‌گرا نقش مهمی دارد (Virtanen & Tynjälä, 2022).

با توجه به اهمیت آموزش‌های گروهی در کارگاه‌ها ولی روش‌های

شکل ۲. یادگیری سازنده‌گرا در کارگاه طراحی
Figure 2: Constructivist learning in the design workshop

پژوهش (روش پژوهش)

۱۸ تا ۲۰)، توجه پایدار (سؤالهای ۲۱ تا ۲۳)، شناخت اجتماعی (سؤالهای ۲۴ تا ۲۶) و انعطاف‌پذیری شناختی (سؤالهای ۲۷ تا ۳۰) را مورد سنجش قرار می‌دهد (نجاتی، ۱۳۹۲). پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه و ضریب آلفا را برای کل پرسشنامه، 0.83 گزارش کدهاست.

یافته‌ها

پژوهش حاضر شامل نمونه‌ای از دانشجویان معماری به حجم 120 نفر با میانگین و انحراف معیار سنی 21.16 ± 2.69 بود. داده‌های توصیفی در [جدول ۳](#) آمده است.

ابتدا میانگین، انحراف معیار و آماره‌های کجی و کشیدگی توزیع متغیرها بررسی شد که نتایج آن در [جدول ۴](#) ارائه شده است. جدول ۴ میانگین و انحراف معیار توانایی شناختی اجتماعی و غیراجتماعی و ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای نشان می‌دهد. در [شکل ۳](#) نیز میانگین متغیرهای پژوهش ترسیم شده است. برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها، کجی و کشیدگی مورد بررسی قرار گرفت که نتایج این آماره‌ها در جدول ۴ نشان می‌دهد، توزیع متغیرها در دامنه نرمال قرار دارد. در ادامه برای بررسی ارتباط ادراک از محیط یادگیری با توانایی شناختی اجتماعی و غیراجتماعی از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در [جدول ۵](#) ارائه شده است.

این پژوهش با رویکردی کمی و روش توصیفی-همبستگی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش دانشجویان معماری دانشگاه فنی و حرفه‌ای دختران همدان به تعداد 600 نفر بود که درسال تحصیلی $1400-1401$ مشغول به تحصیل بودند. نمونه‌ی مورد نظر بصورت در دسترس و به حجم 120 نفر با استفاده از نرم‌افزار جی‌پاور^{۲۲} برای تحلیل رگرسیون با اندازه اثر متوسط (0.05)، سطح معناداری 0.05 و توان آماری 0.95 معادل 107 نفر بودست آمد که با در نظر گرفتن افت آزمودنیها 120 نفر انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده در این تحقیق به قرار زیر است: -پرسشنامه ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای این پرسشنامه 30 گویه دارد و تصورات دانشجو را در 5 خرده مقیاس می‌سنجد: ارتباط شخصی، کنترل مشترک، بیان انتقادی، مذاکره و عدم قطعیت (Taylor et al., 1997) پاسخ‌ها در طیف 5 درجه‌ای لیکرت (هرگز = 1 تا همیشه = 5) نمره‌گذاری می‌شود. روایی سازه این پرسشنامه، در ساختار 5 عاملی از طریق تحلیل عاملی تأییدی، (GFI = 0.93) مطلوب گزارش شده (Ozkal et al., 2009) همچنین روایی این پرسشنامه، نیز بالا ($RMSEA = 0.054$) بدست آمده است (برزگربفرویی و شیخ‌الاسلامی، ۱۳۹۲).

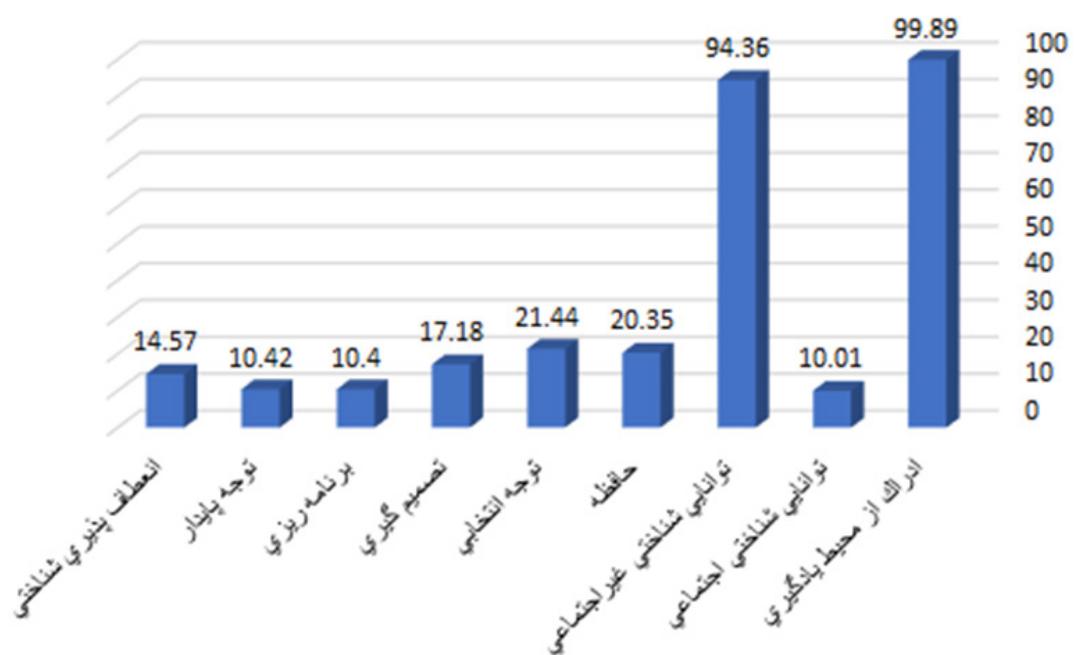
-پرسشنامه توانایی‌های شناختی: این پرسشنامه شامل 30 سؤال می‌باشد که هفت عامل (خرده مقیاس) شامل حافظه (سؤالهای ۱ تا 6 ، کنترل مهاری و توجه انتخابی (سؤالهای ۷ تا 12)، 12 تا 17)، تضمیم‌گیری (سؤالهای 13 تا 17)، برنامه‌ریزی (سؤالهای

جدول ۳. متغیرهای جمعیت شناختی (سن-ترم تحصیلی)
Table 3. Demographic variables (age-semester)

متغیر	مجموع	شاخص	فرآوانی	درصد فراوانی
سن	۱۹-۲۲	بالاتر از 25	۴۲	۳۵
	۲۲-۲۵		۶۶	۵۵
	۲۵		۱۲	۱۰
	۱۲۰	جمع		۱۰۰
ترم تحصیلی	۴	ترم ۴	۲۳	۱۹/۲
	۵	ترم ۵	۲۷	۲۲/۵
	۶	ترم ۶	۲۴	۲۰
	۷	ترم ۷	۲۵	۲۰/۸
	۸	ترم ۸	۲۱	۱۷/۵
	۱۲۰	جمع		۱۰۰

جدول ۴: میانگین، انحراف معیار و آماره کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش
Table 4. Mean, standard deviation, and skewness statistics of research variables

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
ادرک از محیط یادگیری	۹۹/۸۹	۱۱/۱۳	۰/۴۳	-۰/۱۲
توانایی شناختی اجتماعی	۱۰/۰۱	۲/۲۵	۰/۲۷	-۰/۰۶
توانایی شناختی غیراجتماعی	۹۴/۳۶	۹/۸۳	-۰/۴۸	۰/۳۴
حافظه	۲۰/۳۵	۳/۰۵	-۰/۵۷	۰/۹۰
کنترل مهاری-توجه انتخابی	۲۱/۴۴	۳/۰۹	-۰/۳۹	-۰/۱۱
تصمیم گیری	۱۷/۱۸	۲/۹۷	-۰/۲۵	۰/۵۵
برنامه ریزی	۱۰/۴۰	۲/۰۲	-۰/۱۱	-۰/۴۲
توجه پایدار	۱۰/۴۲	۱/۹۳	۰/۲۳	۰/۴۱
انعطاف‌پذیری شناختی	۱۴/۵۷	۲/۶۵	-۰/۰۴	-۰/۹۰

شکل ۳: میانگین متغیرهای پژوهش
Figure 3: Average research variables

تبیین ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای کارگاه‌های طراحی براساس توانایی شناختی

جدول ۵: نتایج آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی ارتباط توانایی شناختی اجتماعی و غیراجتماعی با ادراک از محیط یادگیری سازنده-گرای

Table 5. The results of Pearson's correlation test to investigate the relationship between social and non-social cognitive ability and perception of constructivist learning environment

متغیر	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
- ادراک از محیط یادگیری								-	-
- توانایی شناختی اجتماعی							-	-	.0/.57**
- توانایی شناختی غیراجتماعی						-	-	.0/.44**	.0/.50**
- حافظه						-	-	.0/.68**	.0/.38**
- کنترل مهاری و توجه					-	.0/.21**	.0/.66**	.0/.23**	.0/.36**
- تصمیم‌گیری					-	.0/.31**	.0/.45**	.0/.71**	.0/.47**
- برنامه‌ریزی					-	.0/.48**	.0/.26**	.0/.28**	.0/.55**
- توجه پایدار					-	.0/.11**	.0/.30**	.0/.46**	.0/.42**
- انعطاف‌پذیری شناختی					-	.0/.08	.0/.22**	.0/.29**	.0/.40**

*** p<..0.1 * p<..0.5

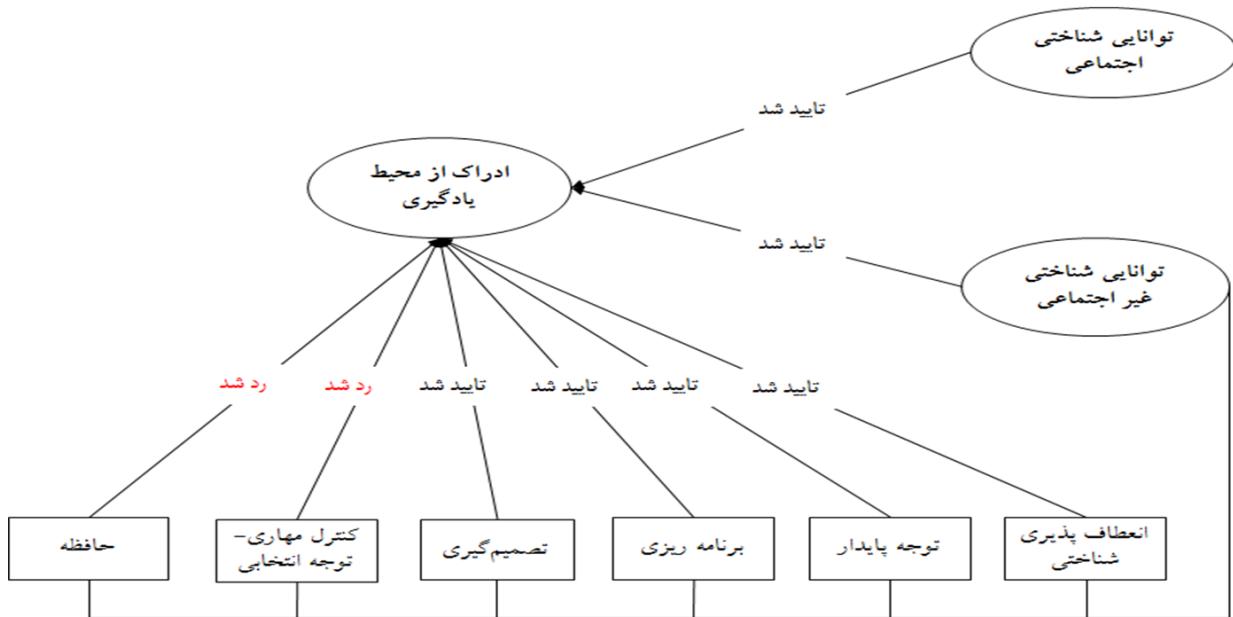
جدول ۶: ضرایب رگرسیون تاثیر توانایی شناختی اجتماعی و غیراجتماعی بر ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای.

Table 6. Regression coefficients of the effect of social and non-social cognitive ability on the perception of constructivist learning environment.

نتایج مدل رگرسیون	سطح معنی‌داری	T	Beta	ضرایب غیر استاندارد		عامل
			ضریب استاندارد	خطای استاندارد	B	
R ² = .0/.37, F= ۳۴/۳۱	.0/.01	۵/۱۶	-	۸/۰۵	۴۱/۵۹	مقدار ثابت
P= .0/.001	.0/.01	۴/۷۰	.0/.۴۱	.0/.۱۰	.0/.۴۷	توانایی شناختی اجتماعی
	.0/.01	۳/۰۴	.0/.۳۷	.0/.۴۴	۱/۲۶	توانایی شناختی غیراجتماعی
R ² = .0/.34, F= ۱۱/۲۲	.0/.01	۴/۷۴	-	۸/۳۹	۳۹/۸۳	مقدار ثابت
P= .0/.001	.0/.۳۰۲	۱/۰۵	.0/.۰۹	.0/.۳۳	.0/.۳۴	حافظه
	.0/.۲۶۷	۱/۱۸	.0/.۱۱	.0/.۲۹	.0/.۳۶	کنترل مهاری-توجه انتخابی
	.0/.۰۴۵	۲/۰۱	.0/.۱۷	.0/.۳۵	.0/.۷۲	تصمیم‌گیری
	.0/.۰۰۱	۳/۳۵	.0/.۲۹	.0/.۴۷	۱/۰۹	برنامه‌ریزی
	.0/.۰۴۱	۲/۰۶	.0/.۱۹	.0/.۵۳	۱/۱۱	توجه پایدار
	.0/.۰۳۶	۲/۲۴	.0/.۲۱	.0/.۶۲	۱/۲۲	انعطاف‌پذیری شناختی

شیوه همزمان استفاده شد. در مدل رگرسیون پژوهش حاضر توانایی شناختی اجتماعی و غیر اجتماعی به عنوان متغیرهای پیش‌بین و ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای به عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شده است. نتایج تحلیل رگرسیون در **جدول ۶** ارائه شده است. نتایج رگرسیون به روش همزمان در **جدول ۶** نشان داد که ۳۷ درصد از تغییرات متغیر ملاک یعنی ادراک از محیط یادگیری، می‌تواند

طبق نتایج **جدول ۵** بین ادراک از محیط یادگیری با توانایی شناختی اجتماعی و توانایی شناختی غیر اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین ابعاد مربوط به توانایی شناختی غیر اجتماعی با ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای نیز رابطه معناداری وجود دارد. برای تبیین ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرای براساس توانایی شناختی اجتماعی و غیر اجتماعی از مدل رگرسیون چندگانه به

شکل ۴. نمای کلی نتایج پژوهش
Figure 4: Overview of research results

عنوان علوم شناختی در این پژوهش، از دو نظر مهم بود. نخست این اصل که آموزش صرفاً بر انتقال دانش متتمرکز نیست، بلکه در یادگیری واقعی فرآگیران باید به توانایی‌های شناختی و غیرشناختی توجه کرد؛ دوم اینکه علوم شناختی تأکید بر فعالیت و ادراک فرآگیران از محیط یادگیری در فرایند آموزش تأکید می‌کند. نتایج مربوط به بررسی یافته‌ها نشان داد که فرآگیران با توانایی‌های شناختی به درک محیط یادگیری سازنده‌گرا نائل می‌شوند. این یافته را می‌توان اینگونه تبیین کرد که یادگیری طراحی در کارگاه‌ها با یک محیط مبتنی بر سازنده‌گرا، بر درک و تکالیف چالش‌انگیز که نیاز به دانش و تفکر دارند تأکید دارد. با توجه به نقش توانایی‌های شناختی غیراجتماعی بر تحلیل ادراکی ازفضای آموزشی لذا به آموزش مفهوم شناخت و آگاهی از خود در دانشجو تأکید می‌شود. بعبارتی اگر دانشجو با داشتن آمادگی روانشناسی در کارگاه‌های طراحی شرکت کند، به ساختن دانش خود کمک می‌کند. برای رسیدن به این منظور راهکارهای زیر توصیه می‌شود:

- ارزیابی و سنجش توانایی شناختی

- ارائه آموزش خودآگاهی در زمینه توانایی شناختی به دانشجو از آنجایی که در محیط یادگیری سازنده‌گرا، به جای نحوه آموزش بر خود آموزش تأکید می‌شود؛ لذا این آموزش در دو بستر یادگیری

توسط توانایی شناخت اجتماعی و غیراجتماعی تبیین شود. همچنین ابعاد توانایی شناختی غیراجتماعی می‌توانند ۳۴ درصد ادراک از محیط یادگیری را جداگانه تبیین کنند. با توجه به اطلاعات جدول ۶، از متغیرهای پیش‌بین در نظر گرفته شده، توانایی شناخت اجتماعی و توانایی شناخت غیراجتماعی نقش مثبت و معناداری در پیش‌بینی ادراک از محیط یادگیری داشتند. با توجه به اطلاعات جدول ۶، از ابعاد توانایی شناخت غیراجتماعی نیز تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، توجه پایدار و انعطاف‌پذیری شناختی نقش مثبت و معناداری در پیش‌بینی ادراک از محیط یادگیری داشتند. حافظه و کنترل مهاری و توجه انتخابی نقش معناداری در پیش‌بینی ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا نداشتند. در ادامه نمای کلی نتایج پژوهش در نمونه دانشجویان مورد بررسی در قالب [شکل ۴](#) ارائه شد.

■ نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، تبیین ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا براساس توانایی شناختی اجتماعی و غیراجتماعی دانشجویان معماری در آموزش کارگاه‌های طراحی بود. توجه به توانایی‌ها و مهارت‌ها

از تکالیف عملکردی مبتنی بر توانایی شناختی به عنوان یک راهبرد آموزش استفاده کنند. این برنامه‌ها رهنمودهایی را برای مریبان فراهم کرده‌اند تا بتوانند یادگیری فرآگیران را در همه توانایی‌های شناختی - غیرشناختی افزایش دهند. چیزی که برای اساتید و معلمان اهمیت بسیاری دارد، رسیدن به این باور است که این کارکردها تا حد زیادی اکتسابی هستند، و می‌توان آن را تدریس کرد. با توجه به موارد فوق، مریبان معماری با ایجاد تمرين‌های گروهی و اختصاص نقش به دانشجویان به عنوان سازنده‌گان دانش، در حال گذار از نقش سنتی خود و از روش استادمحوری به سوی دانشجو محوری هستند، اگرچه هنوز معیارهای ارزشیابی سازنده‌گرایی در مقیاس جهانی به درستی مورد تدوین و پذیرش قرار نگرفته است، لذا راهکارهای زیر را می‌توان جهت بهینه سازی آموزش معماری دانشگاهی در ایران، از منظر سازنده‌گرایی مبتنی بر توانایی شناختی و ادراکی دانشجو ارائه کرد:

- بازنگری در پذیرش دانشجو با توجه به توانایی‌های شناختی و غیرشناختی در رشته معماری؛
 - بازنگری مداوم برنامه آموزشی - در نظر گرفتن دروسی جهت آموزش فرایندهای شناختی مثل هوش، تفکر، چگونگی پردازش ذهنی.
 - ایجاد امکان شخصی‌سازی برنامه براساس توانایی، علایق و اهداف دانشجو؛

- استفاده از تکالیف واقعی در فضای کارگاهی؛
 - تبادل دانشجو و استاد در ارائه پژوهه‌های درسی.
 در پایان با توجه به این که این پژوهش در دوران قرنطینه تحصیلی انجام شده، لذا در انجام پژوهش با محدودیت‌های زیادی از جمله دسترسی به دانشجو از طریق فضای مجازی بود.

هدایت شده و سکوسازی با توجه به توانایی شناختی دانشجو تأکید می‌شود. سطح سکوسازی مورد نیاز هم در دو مرحله سکوسازی به وسیله مری به فعالیت‌های چالشی و سکوسازی توسعه خود یادگیرنده ارائه می‌شود. با در نظر گرفتن این که دنیای واقعی غالباً مسائل و موقعیت‌های آموزشی باید یادگیرندگان قرار می‌دهد، لذا محیط‌های آموزشی باید یادگیرندگان را با این‌گونه مسائل و موقعیت‌ها روبرو سازد. در ضمن مریبان نیز باید بکوشند تا در یادگیرندگان توانایی برخورد درست با محیط‌های پیچیده را یاد بگیرند و ایجاد کنند. جهت رسیدن به این منظور، راهکارهایی ارائه می‌شود:

- ارائه پژوهه‌هایی به دانشجویان معماری توسط مری به شباهت با دنیای واقعی و خارج از کلاس دارد.
 - بررسی مسائل و مشکلات طراحی در دنیای واقعی؛
 - ارائه طراحی‌های نیمه تمام از طرف مری و تکمیل پژوهه توسط دانشجو؛

- ارائه طراحی‌ها در قالب مسائل فرهنگی-اجتماعی.

براساس یافته‌های پژوهش که بیانگر ارتباط توانایی شناختی اجتماعی با ادراک از محیط یادگیری، می‌توان گفت؛ بسیاری از مسائلی که هیچ یادگیرنده‌ای به تنها یی نمی‌تواند آنها را حل کند از طریق تبادل اندیشه و مشارکت گروهی یادگیرندگان حل می‌شوند، لذا در این پژوهش به تبادل اندیشه و نظر بین دانشجو و مری با موارد زیر توصیه می‌شود.

- ارائه پژوهه‌های گروهی و نقد و بررسی توسط افراد گروه؛
 - استفاده از شاگردی شناختی (همیاری و کمک دانشجویان تواناتر به دیگران)؛
 - مدیریت و هدایت از طرف مری؛

- بحث و بررسی در مورد موضوعات مختلف طراحی.

همچنین براساس یافته‌های بدست آمده از پژوهش، اهمیت توانایی‌های شناخت اجتماعی و غیر اجتماعی بر ادراک از محیط یادگیری سازنده‌گرا به اثبات رسید؛ لذا در همین راستا پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ریزی‌های آموزشی این متغیرها دیده شده و مورد تأکید قرار گیرند و در صورت نیاز با کمک راهبردهای روانشناسی و تربیتی نسبت به آموزش آنها اقدام شود. همچنین ضروری است که پروتکل و برنامه آموزشی منسجم و جامعی برای ارتقاء و بهبود توانایی‌های شناختی و غیرشناختی به آن در بستر پژوهش‌های آزمایشی و تجربی انجام گیرد. همچنین با توجه به اینکه آموزش مبتنی بر سازنده‌گرایی بر بیشتر بازدههای شناختی یادگیری دانشجو تأکید دارد، لذا اساتید از این شیوه آموزشی به عنوان یکی از راهبردهای یاددهی-یادگیری مؤثر جهت طراحی و ترسیم نقشه‌های معماری استفاده نمایند. اساتید می‌توانند در مراحل مختلف آموزش

پ. نوشت‌ها

- ۱- برخلاف رویکرد رفتاری که هدف اساسی در آموزش را تغییر رفتار می‌داند در رویکرد شناختی هدف را تغییر تفکر و شناخت می‌داند.
- ۲- متخصصان علوم شناختی معتقدند با دستیابی به نحوه کارکرد مغز انسان - فرایندهای شناخت و یادگیری- می‌توان به مریبان کمک کرد تا در ک عمیق تری از فرایندهای تفکر خود بدست آورد .
- ۳- Perception of classroom environment
- ۴- جذب: مستلزم پاسخ از پیش کسب شده در فرد است.
- ۵- انطباق: کسب دانش با تغییر در خودبر اثر محیط است.
- ۶- سازمان به یک نظام منطقی حاکم بر دستگاه شناختی اشاره می‌کند. بدین معنی که این دستگاه از یک کلیت منسجم تشکیل یافته که هیچ جزئی از آن، بدون تأثیرگذاری بر سایر اجزاء تغییر نمی‌کند.

- نویسن: روانشناسی یادگیری و آموزش. تهران: دوران.
۶. شعبانی، حسن. (۱۳۹۷). روشن تدریس پیشرفته (آموزش مهارت‌ها و راهبردهای تفکر). تهران: انتشارات سمت.
۷. شیخی فینی، علی‌اکبر. (۱۳۸۱). تبیین و ارزیابی دیدگاه سازنده‌گرایی تاره‌های علوم شناختی، ۳۴(۳۴)، ۶۵-۷۳.
۸. طلیسچی، غلامرضا؛ ایزدی، عباسعلی؛ و عینی‌فر، علیرضا. (۱۳۹۱). پژوهش توانایی طراحی طراحان مبتدی معماری (طراحی، کاربست و آزمون یک محیط یادگیری سازنده‌گرا). هنرهای زیبا، ۴۰(۱۷)، ۱۷-۲۸.
۹. فتحی، محمدرضا. (۱۳۹۸). نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی و دلالت‌های آن برای فرایند یادگیری و تدریس. پویش در آموزش علوم انسانی، ۱۵(۴)، ۸۶-۱۰۰.
۱۰. کریمی مشاور، مهرداد. (۱۳۸۷). جایگاه دانشجویان در فرایند آموزش طراحی معماری با رویکردی به تولید دانش طراحی. تهران: سومین همایش آموزش معماری.
۱۱. نجاتی، وحید. (۱۳۹۲). پرسشنامه توانایی‌های شناختی: طراحی و بررسی خصوصیات روان‌سنجی. فصلنامه تازه‌های علوم شناختی، ۱۵(۲)، ۱۱-۱۹.
۱۲. بیزان فر، محسن؛ شهنه‌ییلاق، منیجه؛ حاجی‌یخچالی، و علیرضا؛ عالی‌پور بیرگانی. (۱۳۹۸). بررسی ساختار بُعدی-عاملی توانایی‌های شناختی دانش‌آموزان پایه نهم تحصیلی. دوفصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، ۷(۱۳)، ۹۱-۱۱۸.
13. Axmann, Mandi. (2021). *Exploring a Framework for Constructivist Design with the Learning Space*. Manage Your Own Learning Analytics. 173–192.
14. Balkemore, S. J., & Mills, K. L. (2014). Is adolescence a sensitive period for sociocultural processing?. *Annual Review of Psychology*, 65, 187-207.
15. Brown, T. (2008). *Design Thinking*. Harvard Business Review, 84-92.
16. Carroll, J. B. (1993). *Human cognitive abilities: A survey of factor analytic studies*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
17. Cheng, Y. L. (2016). *The dimensionality of cognitive structure: A MIRT approach and the use of subscores*. (Doctoral dissertation), Michigan State University.
18. Demirbas, O.O., & Demirkhan H. (2003). Focus on Architectural design Process through Learning Styles.
- ۶- نظریه پردازان خبرپردازی معتقدند انسانها پردازشگران اطلاعات هستند. ذهن یک نظام پردازش اطلاعات است. شناخت یک روش فرایند ذهنی است و یادگیری کسب یا فراغیری بازنمایی‌های ذهنی است.
- ۷- (Guided learning) یادگیری هدایت شده: ساختن دانش به کمک بحثی که استادانه توسط معلم مدیریت می‌شود.
- ۸- (Scaffold learning)- سکو سازی می‌تواند شامل منابع، فعالیت‌های چالشی، راهنمایی و حمایتی که توسط معلمان یا همسالان با تجربه‌تر فراهم می‌شود، باشد (جردن و همکاران، ۱۳۹۹، ۷۹).
- 9- Personal relevance
- 10- Uncertainty
- 11- Negotiation
- 12- General intelligence (g model)
- 13- Spearman
- 14- Specific intelligence
- 15- Fluid intelligence
- 16- Crystallized intelligence
- 17- Three-stratum theory
- 18- General cognitive ability
- 19- Broad cognitive abilities
- 20- Narrow cognitive abilities
- 21- نظریه PASS- به چهار فرایند عصب روان‌شناختی شما برنامه‌ریزی-توجه-پردازش همزمان و پردازش پی‌درپی گفته می‌شود.
- 22- GPower

۱- فهرست مراجع

۱. بزرگ‌بفرویی، کاظم؛ و شیخ‌الاسلامی، علی. (۱۳۹۲). ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه‌ی محیط یادگیری سازنده‌گرا. مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه، ۴(۲)، ۶-۲۴.
۲. تلحابی، محمود. (۱۳۹۸). فعالیت‌های یادگیری طراحی، اجرا و ارزشیابی. تهران: فرهنگی و هنری شناخت و تربیت‌انگاره.
۳. جردن، آن؛ کارلیل، اوریسون؛ و استاک، آنیتا. (۲۰۰۸). رویکردهای یادگیری، نظریه و کاریست. (الله‌ه حجازی و روح الله شهابی، مترجمان). تهران: دانشگاه تهران. موسسه انتشارات.
۴. دیناروند، عبدالرحمان؛ علایی، علی؛ و ندیمی، حمید. (۱۳۹۶). پژوهش نوآموزان معماری با بهره‌گیری از رویکرد یادگیری مشارکتی همیارانه. صفحه، ۵(۲۷)، ۵-۱۸.
۵. سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۵). روانشناسی پژوهشی

- Design Studies*, 24 (5), 437-456.
19. Eggen, P., & kauchak, D. (2010). *Educational psychology*. (8th Ed). Prentice-Hall.
  20. Horn, J. L., & Cattell, R. B. (1966). Refinement and test of the theory of fluid and crystallized general intelligence. *Journal of Educational Psychology*, 57(5), 253-270.
  21. Jin, J., Hwang, K., & Kim, I. (2020). *A Study on the Constructivism Learning Method for BIM/IPD Collaboration Education*. Applied sciences.
  22. Kim, J. S. (2005). The effects of constructivist teaching approach on student academic achievement, self-concept and learning strategies. *A. P. Education Review*, 6 (1), 7-19.
  23. Kim, H. B., Fisher, D. L., & Fraser, B. J. (2010). Classroom environment and teacher interpersonal behavior in secondary school. *Valuation and Research in Edu*, 14, 3-22.
  24. Kingir, S., Tas, Y., Gok, G., & Vural, S. S. (2013). Relationships among constructivist learning environment perceptions, motivational beliefs, self-regulation and science achievement. *Research in Science & Technological Education*, 31(3), 205-226.
  25. Koul, R. B., & Fisher, D. (2002). *Science classroom learning environments in India*. (AARE), Brisbane, Australia.
  26. Kurt, S. (2009). An Analytic Study on the Traditional Studio Environments. *Procedia Social and Behavioral Sciences Journal*, 1(1), 401-408.
  27. Kwan, Y. W. (2020). Psychometric properties of a Chinese version of the constructivist learning environment survey. *Learning Environments Research*, 23(2), 167-184.
  28. Luria, A. R. (1976). *The working brain*. New York, NY: Basic Books.
  29. Madrigal, R. (2008). Hot vs. cold cognitions and consumers' reactions to sporting event outcomes. *Consumer Psychology*, 18(4), 304-319.
  30. Naglieri, J. A., & Otero, T. M.(2018). *Redefining intelligence with the planning, attention, simultaneous, and successive theory of neurocognitive processes*. New York: The Guilford Press.
  31. Nishanmut, S. P., & Padakannaya, P. (2014). *Cognitive Assessment System (CAS): A review*. *Psychol Stud*.
  32. Ozkal, K., Tekkaya, C., Cakiroglu, J., & Sungur, S. (2009). A conceptual model of relationships among constructivist learning environment perceptions. *Learning & Individual Differences*, 19(1), 71-79.
  33. Patrick, H., Ryan, A. & Kaplan, A. (2007). Early adolescents' perceptions of classroom environment, motivation, and beliefs. *Journal of Educational Psychology*, 99, 83-98.
  34. Pande, M., & Bharathi, S. V. (2020). Theoretical foundations of design thinking – A constructivism learning approach to design thinking. *Thinking Skills and Creativity*, 36.
  35. Reif, F. (2008). *Applying cognitive science to education: Thinking and learning in scientific and other complex domains*. Cambridge, MA: The MIT press.
  36. Roberts, A. (2006). Cognitive Styles and Student Progression in Architectural Design Education. *Design Studies*, 27 (2), 167-181.
  37. Schneider, W. J., & McGrew, K. S.(2018). *The Cattell–Horn–Carroll theory of cognitive abilities*. (4th ed.). New York: The Guilford Press.
  38. Spearman, C.E. (1927). *The abilities of man*. London: Macmillan.
  39. Taylor, P., Dawson, V., & Fraser, B. (1995). *A constructivist perspective on monitoring classroom learning environments under transformation*. American Educational Research Association, San Francisco.
  40. Taylor, P., Fraser, B. & Fisher, D. (1997). Monitoring constructivist classroom learning environments. *International Journal of Educational Research*, 27, 293-302.
  41. Tynjälä, P., Virtanen, A., Klemola, U., Kostainen, E., & Rasku-Puttonen, H. (2016). Developing social

competence and other generic skills in teacher education. *European Journal of Teacher Education*, 39(3), 368–387.

42. Virtanen, Anne., & Tynjä, Päivi. (2022). Pedagogical practices predicting perceived learning of social skills. Elsevier. *International Journal of E. R.*

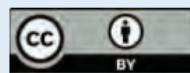
43. Whitebread, D., Anderson, H., Coltman, P., Page.

C., Pino Pasternak, D., & Metha, S. (2007). Developing independent learning in the early years. *Elementary and early years' education*, 33(1), 40-50.

44. Woolfolk, A.E. (2004). *Educational psychology* (9th ed.), Boston: Allyn and Bacon.

COPYRIGHTS

©2022 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

Perception of Constructivist Learning Environment in Design Workshops based on Cognitive Ability

Farhad Karvan*, Department of Architecture, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran.

Abstract

Attention to abilities as cognitive sciences in this study was significant. First, the principle that education is not merely focused on knowledge transfer but on the actual learning of learners, attention should be paid to cognitive and non-cognitive abilities; Second, cognitive science emphasizes the activity and perception of learners of the learning environment in the educational process. Constructivist educators designed classroom learning environments based on the principles and assumptions of constructivism. In creating classroom learning environments based on the principles and beliefs of constructivism, attention should be paid to student-related cognitive processes. The purpose of this study was to explain the perception of a constructive learning environment based on the cognitive ability of architecture students in teaching design workshops. The method of this research was a descriptive correlation. The statistical population of the study was 600 students of architecture students of Hamedan Technical and Vocational University. A sample of 120 people was selected using GPower software. The constructivist learning environment and cognitive abilities questionnaires were used to collect information. Pearson correlation test and multiple regression were calculated to analyze the data. Simultaneous regression results showed that social and non-social cognition abilities had a positive and significant role in predicting the perception of the learning environment. From the dimensions of non-social cognition ability, only decision-making, planning, sustained attention and cognitive flexibility had a positive and significant role in predicting the perception of the learning environment. Inhibitory memory, control, and selective attention did not play an essential role in predicting the perception of the constructive learning environment. In a productive learning environment, emphasis is placed on teaching itself rather than on how it is taught; Therefore, this training is guided in two contexts of learning and focuses on the student's cognitive ability. The required level of scotting is also provided by the learner in two stages scotting with the instructor with challenging activities and scorching. Given that the real world often presents complex issues and situations to learners, educational environments should provide learners with such problems and concerns. At the same time, educators should strive to teach learners the ability to deal appropriately with complex environments. Based on the research findings, the importance of social and non-social cognition abilities on the perception of constructive learning environment was proved; Therefore, in this regard, it is suggested that these variables be seen and emphasized in educational planning, and if necessary, they should be taught with the help of psychological and educational strategies. It is also necessary that a coherent and comprehensive training protocol and program be developed to improve and improve cognitive and non-cognitive abilities in the context of experimental and experimental research. Also, since constructivism-based education emphasizes most of the cognitive efficiencies of student learning, teachers should use this educational method as one of the effective teaching-learning strategies to design and draw architectural plans. Instructors can use functional assignments based on cognitive ability as a teaching strategy in different stages of education. These programs provide instruction for educators to enhance learners' learning in all cognitive-non-cognitive abilities.

Keywords: Architecture education, Perceptual analysis of the environment, Cognitive ability, Non-cognitive ability, Constructivism, Cognitive sciences.

* Corresponding Author Email: f.karvan@iauh.ac.ir